Europa-Parlamentet
2019-2024

Udvalget om Beskæftigelse og Sociale Anliggender
Formanden

7.9.2023

Johan Van Overtveldt
Formand
Budgetudvalget
BRUXELLES

Om: **Udtalelse om ændring af forordning (EU, Euratom) 2020/2093 om fastlæggelse af den flerårige finansielle ramme for årene 2021-2027 (2023/0201R(APP))**

I forbindelse med ovennævnte procedure fik Udvalget om Beskæftigelse og Sociale Anliggender til opgave at afgive en udtalelse til Deres udvalg og vedtog at fremsende sin udtalelse i form af en skrivelse.

Udvalget om Beskæftigelse og Sociale Anliggender behandlede spørgsmålet og besluttede på sit møde den 18. juli 2023 at opfordre Budgetudvalget, som er korresponderende udvalg, til at optage følgende forslag i det beslutningsforslag, det vedtager:

Med venlig hilsen

Dragoş Pîslaru

FORSLAG

A. der henviser til, at den nuværende situation med høj inflation og flere kriser har lagt et stort pres på de igangværende FFR-lofter og opbrugt de margener, der er til rådighed til at tackle nuværende og fremtidige EU-udfordringer, opfylde EU's langsigtede mål og dets evne til at opretholde et tilstrækkeligt investeringsniveau i EU's programmer og politikker, herunder i vigtige prioriteter såsom den retfærdige, grønne og digitale omstilling; der henviser til, at disse mange kriser påvirker den sociale og økonomiske situation i EU, bl.a. EU's arbejdsmarkeder og levevilkår, og risikerer at påvirke væksten og beskæftigelsen negativt; der henviser til, at EU-budgettet skal reagere effektivt på nye behov og yde støtte i krisesituationer, navnlig når stigende inflation og særligt hurtige stigninger i fødevare- og energipriserne i hele EU påvirker de mest udsatte befolkningsgrupper, skaber yderligere ulighed og forværrer fattigdommen; der henviser til, at lønningerne ikke forventes at stige så hurtigt som inflationen, og at arbejdstagerne derfor mister købekraft og kan opleve en forværring af deres levevilkår; der henviser til, at dette også vil medføre et større pres på den socialpolitiske kapacitet og på automatiske stabilisatorer såsom nationale arbejdsløshedsordninger;

B. der henviser til, at omkring 96,5 millioner europæere eller 21,9 % af EU's befolkning i øjeblikket er truet af fattigdom og social udstødelse, og at 24,7 % af alle børn i EU er truet af fattigdom og social udstødelse; der henviser til, at ca. 34 millioner europæere eller næsten 6,9 % af EU's befolkning ifølge en EU-dækkende undersøgelse fra 2021[1] ikke har råd til at opvarme deres hjem tilstrækkeligt; der henviser til, at observatoriet for energifattigdom overordnet set har anslået, at energifattigdom er et problem for mere end 50 millioner husstande i EU;

C. der henviser til, at handlingsplanen for den europæiske søjle for sociale rettigheder fastsætter et mål for EU om at have mindst 78 % af befolkningen i alderen 20-64 år i beskæftigelse, mindst 60 % af alle voksne under uddannelse hvert år og om at reducere antallet af personer, der er i risiko for fattigdom eller social udstødelse, med mindst 15 millioner, herunder mindst 5 millioner børn; der henviser til, at handlingsplanen også vedtog en række forslag med henblik på at nå disse mål inden 2030; der henviser til, at det i den nuværende situation bliver vanskeligere at nå disse mål i betragtning af den forventede stigning i fattigdommen og arbejdsløsheden; der henviser til, at de sociale sikringssystemer er under alvorligt pres for at afbøde de sociale konsekvenser af krisen, yde støtte til flygtningene og sikre anstændige levevilkår for alle og adgang for alle til basale ydelser af tilstrækkelig kvalitet på bl.a. sundheds-, skole- og boligområdet;

D. der henviser til, at en kvalificeret arbejdsstyrke er afgørende for at sikre en socialt retfærdig og rimelig, grøn og digital omstilling og for at styrke Unionens bæredygtige konkurrenceevne og modstandsdygtighed over for negative eksterne chok; der henviser til, at flere passende og bedre tilpassede færdigheder åbner nye muligheder og sætter den enkelte i stand til at deltage fuldt ud på arbejdsmarkedet, i samfundet og i demokratiet, udnytte og drage fordel af mulighederne i den grønne og digitale omstilling og udøve sine rettigheder; der henviser til, at det europæiske år for færdigheder ved hjælp af omskoling og opkvalificering har til formål at støtte

[1] Betragtning 13 i forordningen om værdipapircentraler.
https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/?uri=CELEX%3A32023R0955&qid=1686746723482

bæredygtig vækst i Unionens sociale markedsøkonomi og afhjælpe den mangel på færdigheder, som 77 %[2] af virksomhederne oplever i hele Unionen, med henblik på at styrke dens konkurrenceevne og bidrage til skabelsen af kvalitetsjob;

E der henviser til, at NextGenerationEU-programmer såsom REACT-EU, Fonden for Retfærdig Omstilling (FRO) og genopretnings- og resiliensfaciliteten har sikret en økonomisk og socialt bæredygtig, retfærdig, inklusiv og ikkediskriminerende genopretning; der henviser til, at det europæiske instrument for midlertidig støtte til mindskelse af risiciene for arbejdsløshed i en nødsituation (SURE), som Kommissionen har indført, har været en succes; der henviser til, at platformen for strategiske teknologier for Europa (STEP) er en del af den europæiske reaktion på behovet for at fremme investeringer i kritiske og fremspirende teknologier i Europa, afhjælpe manglen på arbejdskraft og behovet for færdigheder og har til formål at styrke europæisk suverænitet og sikkerhed, styrke Unionens konkurrenceevne og den grønne og digitale omstilling;

1. understreger den centrale rolle, som EU-budgettet spiller med hensyn til at opfylde Unionens politiske prioriteter, herunder en vellykket grøn og digital omstilling, ikke mindst ved at lægge særlig vægt på fjerntliggende områder og regioner i den yderste periferi, energiintensive sektorer og lavtuddannede arbejdstagere med henblik på at omskole og opkvalificere dem, skabe beskæftigelse af høj kvalitet og anstændige arbejdsvilkår; fremhæver betydningen af passende lønninger og social sikring, høje standarder for sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen og kønsbalancerede muligheder for at udrydde fattigdom, mindske uligheder og fremme en inklusiv og socialt retfærdig, bæredygtig og ikkediskriminerende genopretning; understreger behovet for robuste nationale sociale beskyttelsessystemer, arbejdsfordelingsordninger for at undgå de drastiske konsekvenser af afskedigelser og boligtilskud til mennesker i nød; anerkender betydningen af at fremme vækst, strategisk autonomi og energiuafhængighed, samtidig med at der ydes stærk støtte, navnlig til den yngre generation, børn, familier, arbejdstagere og små og mellemstore virksomheder, og af at fremme bæredygtig udvikling, der ikke lader nogen i stikken, og sikre samhørighed og opadgående social konvergens; opfordrer til, at der lægges særlig vægt på lavindkomstgrupper og sårbare grupper såsom personer, der lever i fattigdom eller i risiko for fattigdom og social udstødelse, samtidig med at mellemindkomsthusholdninger støttes ved at sikre, at de forbliver rygraden i vores samfund og har tilstrækkelige udviklingsmuligheder med henblik på at fremme den overordnede økonomiske og sociale samhørighed; understreger også betydningen af at sikre en mere robust europæisk sundhedsunion i kølvandet på covid-19-krisen, fremme retsstatsprincippet, EU's værdier og grundlæggende rettigheder, fremme større og lige muligheder for alle og sikre en stærkere Union for borgerne og i verden;

2. påpeger, at den økonomiske og politiske kontekst har ændret sig, siden den nuværende FFR blev forhandlet; understreger, at størrelsen og strukturen af den nuværende FFR som aftalt i 2020 ikke er egnet til at reagere hurtigt på og håndtere de nye udfordringer og fremtidige krisesituationer og samtidig opretholde investeringer i EU's programmer og politikker, og at situationen under udgiftsområde 2b er yderst bekymrende på grund

[2] https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/europe-fit-digital-age/european-year-skills-2023_da

af meget begrænsede margener og stort pres forårsaget af høj inflation; glæder sig over, at Kommissionen har fremsat et forslag til revision af FFR, som omfatter en bæredygtig løsning for tilbagebetaling af øgede gældsomkostninger ("EURI-instrumentet") og dermed beskytter NextGenerationEU-programmerne mod nedskæringer og skaber plads i særlige instrumenter såsom genopretnings- og resiliensfaciliteten, REACT-EU, FRO og InvestEU; mener imidlertid, at dette forslag ikke lever op til EU's ambitioner, og gentager derfor sin opfordring til en hurtig, omfattende og ambitiøs revision af FFR for 2021-2027 med et øget budget og nye midler med henblik på at støtte bæredygtig vækst og investeringer og være i stand til at støtte de strategiske mål for Europa 2020-strategien, 2030-dagsordenen for bæredygtig udvikling samt de instrumenter, der er fastsat i ny lovgivning, såsom de europæiske akademier for nettonulindustrien i henhold til retsakten om nettonulindustrien og initiativerne i den europæiske søjle for sociale rettigheder og Portoerklæringen; insisterer på behovet for at opretholde tilstrækkelige ressourcer til samhørighed, økonomisk og social konvergens og for at gennemføre vigtige politikker såsom den retfærdige, grønne og digitale omstilling og også for at sætte EU i stand til at tage nye udfordringer op i de kommende år;

3. mener, at der skal tages hensyn til en række forhold i revisionen af FFR, nemlig betydningen af øget fleksibilitet og tilstrækkelige ressourcer i FFR'en til at støtte bæredygtig vækst og investeringer og effektivt tackle de sociale og arbejdsmarkedsmæssige konsekvenser af covid-19-pandemien og den russiske angrebskrig mod Ukraine, navnlig arbejdsløshed; minder om, at programmer, der er vedtaget under den nuværende FFR, og deres rammebeløb bør respekteres, og insisterer på, at sociale prioriteter og sociale investeringer styrkes i forbindelse med revisionen af FFR og FFR efter 2027 for at sikre en stærk og ambitiøs social dimension af EU-budgettet;

4. fremhæver den afgørende rolle, som Unionens fonde og finansielle instrumenter, herunder genopretnings- og resiliensfaciliteten og REPower EU, spiller med hensyn til at sikre en økonomisk og socialt bæredygtig, retfærdig, inklusiv og ikkediskriminerende genopretning; insisterer på, at Den Europæiske Socialfond Plus (ESF+) fortsat skal være den vigtigste drivkraft for styrkelsen af Unionens sociale dimension i overensstemmelse med principperne i den europæiske søjle for sociale rettigheder; minder om, at ESF+ også er EU's vigtigste instrument med hensyn til at støtte medlemsstater, mennesker og regioner i at opnå et højt beskæftigelsesniveau, som skal ledsages af passende lønninger, anstændige arbejdsvilkår, sunde arbejdsmiljøer og socialsikringsdækning med henblik på at opbygge retfærdig social beskyttelse og udvikle en kompetent, konkurrencedygtig og modstandsdygtig arbejdsstyrke, der er klar til omstillingen til en grøn og digital økonomi og det fremtidige arbejdsmarked, til opbygningen af inklusive og sammenhængende samfund, som stræber efter at udrydde fattigdom, og til gennemførelsen af principperne i den europæiske søjle for sociale rettigheder; opfordrer derfor til et betydeligt styrket ESF+–budget, navnlig for de fattigste i vores samfund; fremhæver også betydningen af Den Europæiske Fond for Tilpasning til Globaliseringen for Afskedigede Arbejdstagere (EGF), Fonden for Retfærdig Omstilling (FRO), REACT-EU med dens supplerende midler til ESF+, ungdomsbeskæftigelsesinitiativet og Den Europæiske Fond for Bistand til de Socialt Dårligst Stillede (FEAD);

5. anerkender, at ESF+ og genopretnings- og resiliensfaciliteten skal bidrage til

gennemførelsen af den europæiske søjle for europæiske rettigheder ved at føre dens principper ud i livet og indarbejde sociale mål i al relevant lovgivning og i alle relevante politikker og gennemførelsesplaner, der er knyttet til NextGenerationEU; understreger, at der bør afsættes tilstrækkelige ressourcer til at ajourføre og gennemføre handlingsplanen for den europæiske søjle for sociale rettigheder og de mål, der blev vedtaget i Porto, og fremhæver, at genopretnings- og resiliensfaciliteten har spillet en væsentlig rolle med hensyn til at afbøde krisen og bør være et eksempel, der skal følges i tilfælde af fremtidige kriser, og understreger behovet for at styrke de sociale velfærdssystemer og investere i social sikring, adgang til sundhedspleje og uddannelse, økonomisk overkommelige boliger, beskæftigelse af høj kvalitet, uddannelse af høj kvalitet og sociale tjenester for sårbare grupper; mener, at en betydelig del af midlerne bør afsættes til sociale investeringer for at styrke de sociale velfærdssystemer og investere i social sikring, adgang til sundhedspleje og uddannelse, økonomisk overkommelige boliger, beskæftigelse, retfærdighed og sociale tjenester for sårbare grupper; opfordrer i denne forbindelse Kommissionen til at sikre tilstrækkeligt personale til at støtte denne opgave; mener, at Portomålene om fattigdomsbekæmpelse bør suppleres på EU-plan med en handlingsplan og en stærk strategi for bekæmpelse af fattigdom, der understøttes af betydelige investeringer, som tager fat på alle aspekter af fattigdom, herunder fattigdom blandt personer i arbejde;

6. minder om, at unge er blevet særlig hårdt ramt af flere kriser med hensyn til beskæftigelse, uddannelse og mental trivsel; understreger, at den reviderede FFR skal prioritere støtte til unge og foranstaltninger til bekæmpelse af ungdomsarbejdsløshed og styrke de eksisterende initiativer såsom den styrkede ungdomsgaranti;

7. fremhæver den demografiske situation i Unionen som følge af en aldrende befolkning, en nedgang i fødselstallet og en højere forventet levetid; insisterer på, at der er behov for at investere i sociale infrastrukturer for at tackle den demografiske udfordring; understreger, at der mangler en europæisk og national indsats for at mindske virkningerne af den demografiske ændring; glæder sig over den europæiske plejestrategi og opfordrer til at støtte den inden for FFR og medlemsstaterne til at gøre bedst mulig brug af de europæiske struktur- og investeringsfonde til investeringer i børnepasning og pleje af ældre og andre, der har behov for omsorg, gennem ESF+, InvestEU og andre finansielle instrumenter, der tilskynder til sociale investeringer;

8. glæder sig over Unionens ambition om at intensivere sine bestræbelser på at bekæmpe den alarmerende børnefattigdom og bidrage til at udrydde børnefattigdom via den nyligt oprettede europæiske børnegaranti; advarer imidlertid om, at de nuværende kriser har forværret og yderligere vil forværre situationen for børn, som lever i fattigdom eller er i risiko for fattigdom, og vil have langvarige konsekvenser; noterer sig, at medlemsstaterne siden dens oprettelse allerede har investeret omkring 9 mia. EUR i børnegarantien; gentager sine opfordringer til en hasteforhøjelse af finansieringen af den europæiske børnegaranti med et særskilt budget på mindst 20 mia. EUR for perioden 2021-27, og fastholder, at dette særskilte budget bør indgå som en del af den reviderede FFR[3]; opfordrer desuden Kommissionen til at stille alle tilgængelige

[3] Europa-Parlamentets beslutning af 7. april 2022 om EU's beskyttelse af børn og unge, der flygter på grund af krigen i Ukraine (https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2022-0120_DA.html) og Europa-Parlamentets beslutning af 15. december 2022 om opskalering af den flerårige finansielle ramme for 2021-2027: Et robust EU-budget, der er egnet til nye udfordringer (https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-

ressourcer til rådighed for en effektiv gennemførelse af børnegarantien, herunder ESF+, REACT-EU og genopretnings- og resiliensfaciliteten, og opfordrer medlemsstaterne til at gøre fuld brug af alle tilgængelige ressourcer; opfordrer Kommissionen til at forbedre koordineringen mellem EU-landene i forbindelse med gennemførelsen af handlingsplanerne for børnegarantien og til bedre at vurdere og integrere EU-politikkernes og de nationale politikkers indvirkning på børns situation;

9. understreger, at den midlertidige og kortsigtede fleksibilitet, der blev indført i samhørighedspolitikkens fonde gennem rækken af forslag til samhørighedsaktionen for flygtninge i Europa (CARE), hjalp medlemsstaterne med hurtigt at håndtere konsekvenserne af krigen mod Ukraine, selv om den stadig ikke var tilstrækkelig til at dække behovet i nogle medlemsstater; glæder sig over Kommissionens forslag om en særlig facilitet til støtte for Ukraine i den resterende del af FFR-programmeringen for at sikre stabil og forudsigelig finansiering inden for en ramme, der vil støtte Ukraines finansielle stabilitet, fremme landets genopretning og modernisering, samtidig med at der gennemføres centrale reformer på landets vej mod tiltrædelse;

10. mener, at der er behov for en yderligere indsats for at forhindre arbejdsløshed og underbeskæftigelse som følge af krigen, og opfordrer til videreførelse og refinansiering af SURE for at støtte arbejdsfordelingsordninger og arbejdstagere, der vil blive midlertidigt afskediget, så længe de socioøkonomiske konsekvenser af krigen fortsat har en negativ indvirkning på arbejdsmarkedet; opfordrer til en midlertidig europæisk pakke om social modstandsdygtighed, der koordinerer en række foranstaltninger og midler til at styrke de sociale velfærdssystemer og de sociale beskyttelsessystemer i EU; understreger, at SURE har vist sig at være en succes med hensyn til at bekæmpe arbejdsløshed som følge af covid-19-pandemien;

11. gentager sine opfordringer til Kommissionen om at udvikle en økonomisk styringsarkitektur i EU baseret på fleksibilitet, solidaritet, integration, social retfærdighed og konvergens, ligestilling mellem kønnene, offentlige tjenester af høj kvalitet, herunder et inklusivt offentligt uddannelsessystem af høj kvalitet, beskæftigelse af høj kvalitet og bæredygtig udvikling;

12. opfordrer Kommissionen til at udvikle en passende strategi for integrering af sociale mål i Unionens udgifter; mener, at det vil være nødvendigt med en metode til social integration i Unionens budget for at sikre, at alle EU-finansierede politikker er i overensstemmelse med de 20 principper, der er fastsat i den europæiske søjle for sociale rettigheder, og at Unionens udgifter bidrager til de europæiske sociale mål eller i det mindste ikke virker mod disse mål; opfordrer til at styrke inddragelsen af arbejdsmarkedets parter og partnerskabsprincippet i udformningen, gennemførelsen og overvågningen af FFR med hensyn til beskyttelse af arbejdstagerrettigheder og sociale rettigheder, bevarelse af beskæftigelsen, skabelse af kvalitetsjob og retfærdig omstilling;

13. er bekymret over, at lønningerne i øjeblikket falder som følge af inflationen og en række ekstraordinære energiprischok; understreger det presserende behov for lønstigninger for at opretholde den interne efterspørgsel og inklusiv vækst og for at mindske den dobbelte krises indvirkning på arbejdstagere og husholdninger; mener, at det er nødvendigt at gøre en yderligere indsats inden for rammerne af EU-budgettet og FFR for at hjælpe

---

2022-0450_DA.html)

arbejdsmarkedets parter med at opnå lønstigninger gennem trepartskapacitetsopbygningsrammer og dermed fremskynde den forventede positive indvirkning af det foreslåede direktiv på passende mindstelønninger og en hurtig gennemførelse heraf;

14. gentager sin opfordring til Kommissionen om at fremlægge en sporingsmetode for de sociale udgifter i EU-budgettet baseret på verdensmålene for bæredygtig udvikling og principperne i den europæiske søjle for sociale rettigheder samt til at medtage trivselsindikatorer i den sociale resultattavle og måle den samlede indvirkning af forskellige fonde, instrumenter og faciliteter, der finansieres under FFR, med hensyn til at forbedre arbejdsvilkår og trivsel[4]; insisterer på, at reglerne for anvendelse af EU-midler skal tilpasses de sociale rettigheder og demokratiske principper, den europæiske søjle for sociale rettigheder, verdensmålene for bæredygtig udvikling og arbejdstagernes grundlæggende rettigheder; mener, at offentlige midler bør være til gavn for de arbejdsgivere, der respekterer arbejdstagernes rettigheder og gældende arbejdsvilkår;

15. understreger, at ESF+ skal yde tilstrækkelig støtte til kapacitetsopbygning hos arbejdsmarkedets parter i EU, herunder i form af uddannelse, netværksforanstaltninger og styrkelse af den sociale dialog, og til aktiviteter, der gennemføres i fællesskab af arbejdsmarkedets parter og civilsamfundsorganisationer;

16. glæder sig over styrkelsen af InvestEU, Det Europæiske Innovationsråd, Innovationsfonden og Den Europæiske Forsvarsfond, som forventes at føre til investeringer i de kritiske teknologier, der er omfattet af retsakten om nettonulindustri, med støtte fra STEP og til at styrke Unionens åbne strategiske suverænitet; opfordrer derfor til et budget på mindst 102 mio. EUR til oprettelse og drift af akademierne for færdigheder inden for nettonulteknologi;

17. minder om, at EU-agenturerne Eurofound, EU-OSHA, Cedefop, ETF og ELA spiller en vigtig rolle med hensyn til at give Unionens institutioner og lande specialiseret viden, navnlig om beskæftigelse og sociale spørgsmål, og at de skal tildeles de nødvendige finansielle og menneskelige ressourcer til at udføre deres opgaver, som er under udvikling;

18. understreger betydningen af det europæiske år for færdigheder 2023, herunder konkrete foranstaltninger og politikker, der støttes af tilstrækkelig finansiering fra FFR til yderligere udvikling af beskæftigelses- og iværksætterforanstaltninger.

[4] Europa-Parlamentets beslutning af 5. april 2022 om generelle retningslinjer for udarbejdelse af budgettet for 2023, Sektion III – Kommissionen (https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2022-0106_DA.pdf og udtalelse fra Udvalget om Beskæftigelse og Sociale Anliggender til Budgetudvalget om Den Europæiske Unions almindelige budget for regnskabsåret 2024 – alle sektioner https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/EMPL-AD-746942_DA.pdf)